

ПРОЛЕТАРИИ ОТ ВСИЧКИ СТРАНИ, СЪЕДИНИВАЙТЕ СЕ!

Борба

ВЕЛИКО ТЪРНОВО
БРОЙ 9, (2963), ГОД. XXVIII

СЪБОТА, 23 ЯНУАРИ 1971 Г.
ЦЕНА 2 СТ.

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОНС И ОК НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

В ЧЕСТ НА ДЕСЕТИЯ ПАРТИЕН КОНГРЕС

РАДВАЩО НАЧАЛО

Приключили с успех производствените програми за годината и петата петилетка, трудовите колективи от окръга още от първите дни на новата година се заеха с неотслабяща енергия за решаването на новите, по-отговорни задачи. Мъжествено бяха преодолявани трудности, причинени от наднорми снаги. Обхватили от ентузиазъм пред наближаващия Десети партиен конгрес, работници и работници, техники, инженери проявиха и проявяват високо съзнание за навременно явяване на работа, ултимативане на работния време и произвеждане на повече, по-евтина и по-качествена продукция. Извършенните проверки и постигнатите резултати през първата петнадесетдневна показват едно оптимистично начало.

Промишлените предприятия в окръга произвеждаха продукция за повече от 16 млн. лева. Всеки ден преизпълняват графиците колективите на Завода за автомобилни везни — Лясковец, Завода за ремаркета — Елена, ДКЗ „Бъдеще“ — Буюво, ДИП „Победа“ — Велико Търново, редица предприятия от местната промишленост, като промкомбинатите в Гради Оряховица, Павликени, Елена, Полски Тръмбеш и други.

Извършенните проверки обаче показват и това, че на никои предприятия се закъснява с обръзките на плана. Нужно е да се вземат незабавни мерки, за да може промишлеността в окръга като цяло да тръгне с още по-увредна крачка към Десетия партиен конгрес.

КОЛЕКТИВЪТ на цеха на ДИЗХ „Трифон Саралиев“ в Полски Тръмбеш постигна първата значителна трудова победа през новата година. Януарският план бе изпълнен десет дни предсрочно, като е произведена 2100 т само ек-

стра качество продукция за 318 000 лева. В съревнованието в чест на конгреса най-високи са успехите на смени с ръководители Марин Петров, Борис Сидеров и Георги Петров, които постигат средно изпълнение на трудовите норми 115 на сто.

С изпълнен месечен план вече се поздрави и колективът на консервната фабрика „Мизия“ — Полски Тръмбеш. В стерилизицата цех бе постигнато средно изпълнение на трудовите норми 112 на сто. Произведената досега продукция е само първо качество.

Илия АНГЕЛСКИ

В ПЪРВИТЕ дни на годината номенклатурата на МЗ „Червена звезда“ — Дебелец се обогати с две нови машини — вибрационен са-моходен валник от клас осем тона и хидравличен багер BX-600. Детайлите вече са изработени и сега бригадата на Мийо Ангелов усилено монтира двата корпуса на вала. Различните системи

и възли на хидравличния багер са поверени на монтажните бригади с ръководители Иван Шишманов, Йордан Бончев и Тихол Нечев. Десетият конгрес на БКП задължава колективът ще по-сърдечно с окончателното застъпване и пускане в експлоатация на първите бригади от новите машини.

Веселин ДОЛЧИНКОВ

★

ВЧЕРА майсторите на кристална захар в ДЗЗ — Горна Оряховица сложиха началото на новата кампания. След десетдневен усилен труд по превключване на схемите от цвекловата на търговската захар и ремонт на машините и съоръженията, отново във фабриката е шумно. Първите количества тръстикови захар вече са преработени. В чест на Х партиен конгрес захароварите са дали обещание до края на кампанията да преработят 51 400 тона тръстикова захар при рандеман 91.5 на сто.

Тодор ЗЛАТЕВ

Икономическият потенциал на окръжния град

Сесия на Градския народен съвет

В четвъртък във Велико Търново на своя сесия Градският народен съвет обсъди плана за социално-икономическото развитие на града през 1971 г. В доклада, изнесен от председателя на съвета инж. Недялко Калпакчиев, в изказванията на съветниците и на зам. председателя на Окръжния народен съвет Димо Иончев беше разкрит ускорен темп нарастващият на икономически потенциал на Велико Търново.

Известен в миналото само с неоценени си исторически и

СКЪП ГОСТ НА ВЕЛИКОТЪРНОВЧАНИ

Министърът на народното здраве д-р Кирил Игнатов говори на общоградско събрание, посветено на проблемите на здравеопазването ★ вълнуваща среща със здравни работници

★ Посещение във Вонеща вода

В продължение на два дни скъп гост на великотърновските трудеши се бе членът на Централния комитет на Партията и министър на народното здраве д-р Кирил Игнатов.

На 20 януари вечерта в салона на Профсъюзния дом той се среща с представителите на обществеността, със здравни работници от древния град. Той ги поздрави с настъпващия хубав български празник — Деня на родилната помощ и пожела нови успехи в решаване големия проблем — увеличаване на раждането.

В своето аргументирано изложение д-р Игнатов говори за крупните успехи на страната в годините на народната власт и очертите големи задачи, които поставя настъпващата шеста петилетка. И за здравните колективи, това ще бъдат години на по-нататъшна концентрация, решително окръпяване на базата, разширение на окръжната болница като модерно мащо заведение.

Изтъкнати бяха успешните стъпки по обучението, следипломното усъвършенстване, перспективите на здравната мрежа в древния град и окръга. Ше се работи и по втория етап на Окръжната болница, в центъра на града, ще извикат съната модерна представителна поликлиника, която ще построят нови детски ясли. Успешно се решават проблемите и на Павликени, Г. Оряховица, Свищов.

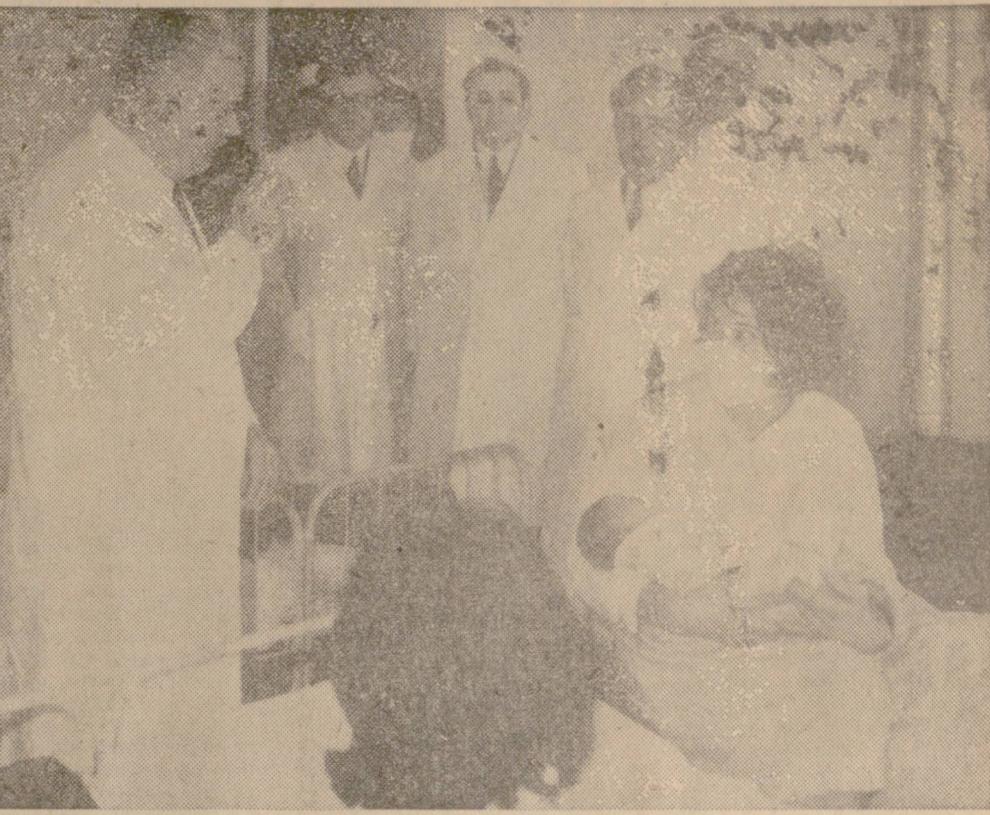
В четвъртък, в Деня на родилната помощ, д-р Кирил Игнатов, придружен от председателя на Националния комитет за гръден съд Димитър Братанов и председателя на Окръжния комитет на Отечествения фронт Тодор Попов, бе гост на лекарите, акушерите и сестрите от окръжното акушеро-гинекологическо отделение. Приветствието поднесе Н. Христова, представителка на градския съвет на жените. За работата на колектива разказа завеждащият отделението д-р Кърсто Кънчев. С топли думи честит празник на колектива и д-р Кирил Игнатов, който пожеля нови творчески успехи, всекидневна работа за създаване на уют, за висока култура на здравното обслужване.

При своята обиколка в отделението д-р Игнатов поздрави най-малите родилки, чито рожби са родени в навечерното на празника

Посещението на д-р Кирил Игнатов в окръга завърши в село Вонеща вода. Заедно с първия секретар на Окръжния комитет на Партията Йордан Костов, председателя на Окръжния народен съд Димитър Тужаров, във въпрос, който основателно поражда нетърпение, а възможни случаи и тревога у великотърновската общественост и у ръководството на Националния институт за паметници на културата — район Велико Търново. За разрешаването му още миналата година се предвиждаше приближението на още художници, чиято работа би скъсила периода, през който редица културни ценности остават недостъпни за много-бройните посетители на града — българи и чужделици.

В съответствие с набелязаната програма за ускоряване на реставрационните работи на наследството на януари е сформирана група под ръководството на художника Драгомир Пешев (ръководил досега групата реставратори на Хрельовата кула в Рилския манастир). Седемдесет художници — какъвто състав се предвижда за групата, ще започнат реставрацията на стенописите в църквата „Св. Архангели“ в Арбанаси.

Иван КОЛЕВ

За читателите на В. „Борба“

От днес вестник „Борба“ отново ще излиза всеки ВТОРНИК, ЧЕТВЪРТЬК и СЪБОТА — три пъти седмично. Досега са излезли 4 двойни броя. Фактически абонатите не са получили само един брой. Днес излиза първия единичен брой за 1971 година. Той в действителност е брой 9 (2963). До края на годината ще излязат точно 156 броя.

Очаквайте вестник „Борба“ всеки ВТОРНИК, ЧЕТВЪРТЬК и СЪБОТА!

Александър ТОШЕВ

САМА ГРУПА ХУДОЖНИЦИ-РЕСТАВРАТОРИ

Ходът на реставрацията на паметниците на културата във Велико Търново е въпрос, който основателно поражда нетърпение, а възможни случаи и тревога у великотърновската общественост и у ръководството на Националния институт за паметници на културата — район Велико Търново. За разрешаването му още миналата година се предвиждаше приближението на още художници, чиято работа би скъсила периода, през който редица културни ценности остават недостъпни за много-бройните посетители на града — българи и чужделици.

В съответствие с набелязаната програма за ускоряване на реставрационните работи на наследството на януари е сформирана група под ръководството на художника Драгомир Пешев (ръководил досега групата реставратори на Хрельовата кула в Рилския манастир). Седемдесет художници — какъвто състав се предвижда за групата, ще започнат реставрацията на стенописите в църквата „Св. Архангели“ в Арбанаси.

Н. ЯМБОЛИЕВА

СНОЩИ ПО ТЕЛЕКСА ПРИЕХМЕ:

ВИНАТА ПАДА ВЪРХУ САЩ

23 ноември 1970 година, б ча сутринта. Бомбен взрив разтърсва към съда надеждата на Черна Америка — Анджела Дейвис. Американская полиция е експедитивна и умела,нейните действия са ефикасни и с точни прицел — срещу демократията, срещу борците за равенство и граждански права, срещу комунистите. Полицията бързо разгоня студентските демонстрации, умело залавя членове на организацията „Черните пантари“, ловко арестува Анджела Дейвис. Тя поддържа законност и ред в страната, удобни за американски империализъм, „грижи се“ за спокойствието на американските граждани.

А в същото време ционистките издателства над съветските хора, представителствата на арабските страни в САЩ продължават да поддържат лозунги, женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информациония и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информациония и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информациония и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информациония и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информационния и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информационния и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информационния и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информационния и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информационния и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информационния и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информационния и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информационния и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информационния и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информационния и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информационния и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информационния и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъти появяват лозунгите на „Съюза за защита на евреите“. Тези лозунги са пред входа на информационния и търговския отдел на Съветското посолство във Вашингтон. Малко след взрива в бюрото на АП и ЮПИ звънят телефоните. Женски гласове съобщават за инцидента николко пъ

Всеки комунист с личен принос

пред Десетия конгрес на Партията

РАВНОСМЕТКА НА ГОДИНИТЕ

Такъв го видях за пръв път, такъв ще остане завинаги в мен — наведен над работната маса на огромния борверг в участък „Тежки машини“ на МЗ „Червена звезда“ — Дебелец, все така съредоточен, уверен.

Сякаш ножовете на машината — заедно с метала са браздели лицето му, го дините са сложили неумолямия си отпечатък върху тези омасленни ръце, но не са отнели топлината на очите, веднага усмишка, жизнените младежки темпа рамент.

Когато бил на екскурзия в Съветския съюз, в курорт Сочи, на една от вечери те на дружбата декламирали паменно любимото си стихотворение. След бурните аплодисменти присъствощите зачукали „Кой е този?“ Литератор или артист? Той чул, усмихнал се и казал просто: „Денонощие Райков Дянков. Сругар“.

Често си мисля, че някои завършват по три висши учебни заведения, а не научават едно — да бъдат ходи на Денонощие! Научил тоа само в едно училище, училището на живота. И затова го е научил отлично. Или може би, защото учителят му е била Партията. Тази партия, за която 14-годишното момче чува за пръв път от другарите си пред 1939 година, когато го скъпо и би разстроило цялото производство.

И той не грехи. Завоювал е правото си на собствен качествен щемпъл. а заедно с това и доверие то на ръководителите и кон тролъри.

Често спират и го наблюдават. Дългият хобот на крана доставя висок, колко

Тридесет години, посветени на машините, на стоманения грохот в цеха, на напрятното трудово ежедневие! След ордена „За народна свобода“ следва „Народен орден на труда“ — златен, значките „Отличник на Министерството на машиностроенето“... Награда за себеоценището, за волята, за упоритостта. И за майсторството. Многогодишният стаж му помага да се справя и с най-сложната работа. Често му се налага на няколкото дни да снема координати на отвори с точност до микрон. Или може би, защото учителят му е била Партията. Тази партия, за която 14-годишното момче чува за пръв път от другарите си пред 1939 година, когато го скъпо и би разстроило цялото производство.

И той не грехи. Завоювал е правото си на собствен качествен щемпъл. а заедно с това и доверие то на ръководителите и кон тролъри.

Често спират и го наблюдават. Дългият хобот на крана доставя висок, колко

то човешки ръст, грайфер или стрела на багер Б-400А. Бай Денонощие с привични уврени движения стига детайл на работната маса, оглежда придирично режещия инструмент и пуска борверга. Така година след година. Сам не помни колко машини са пратили умелите му ръце по националните обекти, по всички строителни площиадки на страната.

— Виж го, нищо и никакво парче метал, а понякога му говоря като на човек — казах бай Денонощие и в очите му проблясва весела искрица.

И наистина стоманата сякаш оживява. Грубите форми добиват исканите размери, детайлите като че ли се отпращат за любовта, за старанието му, за частица та от себе си, която оставя във всеки един от тях.

И други конгреси на Партията са пресърчали и изпразвали той, живял е с болки и радостите на тази партия, сражавал се е под бойните знамена, бил е неотстъпно на трудовия си пост във железните редици на машиностроителите. И продължава да се спира и с най-сложната работа. Често му се налага на няколкото дни да снема координати на отвори с точност до микрон. Или може би, защото учителят му е била Партията. Тази партия, за която 14-годишното момче чува за пръв път от другарите си пред 1939 година, когато го скъпо и би разстроило цялото производство.

И той не грехи. Завоювал е правото си на собствен качествен щемпъл. а заедно с това и доверие то на ръководителите и кон тролъри.

Често спират и го наблюдават. Дългият хобот на крана доставя висок, колко

Беселин ДОЛЧИНКОВ

ЗА КОНГРЕСА — С ДОСТОЙНИ ДЕЛА

Зимата шеста на добрите на Буйновски базар. По засенчения склонове на Чумерна и на централното старопланинско било се групират несумориите дърводобивници. Стремъръм, равен на познат, механизатори, секачи и извозачи осигуряват за народното стопанство ценен материал. Снежните пресни, студът и леденият вятър не сломяват волята на планините да посрещнат Десетия конгрес на Партията — до стойни дела.

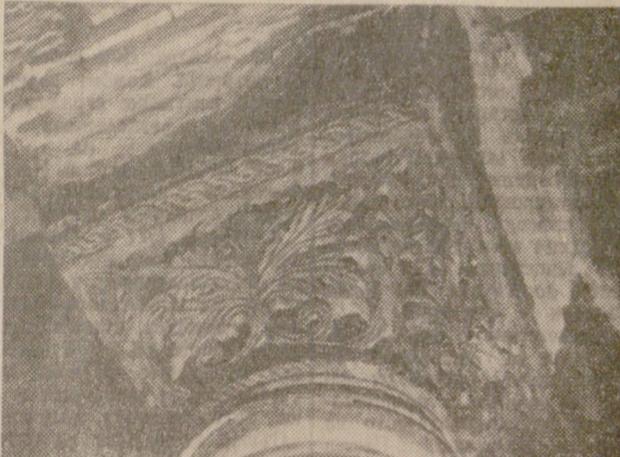
Линийният пример на комунистите училищата останалите работници. И ако трябва да се посочат имена — това е трудно. Защото всеки се стреми да бъде най-напред, сред първите. Но заслужено внимание трябва да се даде на младото пополнение от предконгресния набор в Партията — механизаторите Пенчо Николов, Михаил Романев, Йордан Кръстев, лесокултурнициките Венелина Мичева и Петка Славова. Не са склонни да останат назад от малите „ветерани“, по-взраслите членове на Партията Георги Михайлова, Стефан Кирчев, Стефан Петков, Иван Стойнов...

Партийното бюро на организацията при Горското стопанство в Буйновци е наблизило редица мероприятия за съчетаване на предконгресната политическа работа с представянето на честването на осемдесетгодишнината от създаването на Партията. Ще се посетят музеи, исторически места. В репертоара на самодейните театрализирани колективи са включени пиеси, отразявши героичното им минало.

Суровият живот на работниците-планиници са наистина със свежо съдържание, разнообразният със свои лични обещания участват в сърдечното „Златното коримло“. Първите и тук са много — Пенчо Стойнов, Димитър Петков, Иван Стойнов...

Партийното бюро на организацията при Горското стопанство в Буйновци е наблизило редица мероприятия за съчетаване на предконгресната политическа работа с представянето на честването на осемдесетгодишнината от създаването на Партията. Ще се посетят музеи, исторически места. В репертоара на самодейните театрализирани колективи са включени пиеси, отразявши героичното им минало.

Суровият живот на работниците-планиници са наистина със свежо съдържание, разнообразният със свои лични обещания участват в сърдечното „Златното коримло“. Първите и тук са много — Пенчо Стойнов, Димитър Петков, Иван Стойнов...

Капител в църквата „Петър и Павел“ — В. Търново.

АПОСТОЛИ НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ ИДЕИ

Шестдесет години от създаването на социалистическото учителско движение в Павликенския край

Учителството в Павликенския край след Освобождението се създава като приемник на революционните традиции на възрожденски учителите от този край.

Неговите чисти пориви обаче са съблъскани с една груба действителност на лична мизерия, на безчовечно ограбване на трудещите се, на нечувани преследвания, издевателства.

При тия условия годията част от учителите в Павликенски застават в членни редици на воюващите срещу неправдата.

С годините създават сърдечни традиции на ръководство

на Българския учителски съюз като борци за просветна политика разочарована част от учителството, особено нова, кое то се намира под влияние на марксисткото ядро на БРСДП.

Самото разделение в Партията довежда до още по-голяма поларизация на силите и до изграждането на учителската социалдемократическа организация (УСДО) в страната през 1905 година.

На 16. V. 1905 г. под ръководството на Окръжният комитет на БРСДП (т. с.) се изгражда Търновска група на УСДО, с ръководител Васил Мавриков.

В нея членуват и учител-техники от Павликенско.

Подета е енергична пропаганда сред учителите за отърването му от влиянието на БЧС и широките социалисти.

Системният и високо-коиден живот на групата довежда до бързо разширение на нейното влияние и привличане на нови членове, до отಡяне от нея на нови районни групи.

Редки са тези хора да съществуват всичко независимо, всичко честно...

Но аз не се от

чайкам. Моята безпорочна служба като народен учител ме крепи в тия тежки дни. Аз отново

ставям бодър и торпедлив и на

ма да отстъпя от социалистическите

ките си убеждения...

За мене са неприложими тези дисциплини

настъпили наказания (поредните на

закона за пръвънение), защото аз съм

бунистичен нецирник, социалист,

устроител на учителски дружест

ва...

В края на същата учебна година е уволнен и председателят на учителското дружество Васил Мавриков. На преследване са положени още много други.

Нагаждането на ръководство на Българския учителски съюз като борци за просветна политика разочарована част от учителството, особено нова, кое то се намира под влияние на марксисткото ядро на БРСДП.

Самото разделение в Партията довежда до още по-голяма поларизация на силите и до изграждането на учителската социалдемократическа организация (УСДО) в страната през 1905 година.

На 16. V. 1905 г. под ръководството на Окръжният комитет на БРСДП (т. с.) се изгражда Търновска група на УСДО, с ръководител Васил Мавриков.

В нея членуват и учител-техники от Павликенско.

Подета е енергична пропаганда сред учителите за отърването му от влиянието на БЧС и широките социалисти.

Системният и високо-коиден живот на групата довежда до бързо разширение на нейното влияние и привличане на нови членове, до отಡяне от нея на нови районни групи.

Редки са тези хора да съществуват всичко независимо, всичко честно...

Но аз не се от

чайкам. Моята безпорочна служба като народен учител ме крепи в тия тежки дни. Аз отново

ставям бодър и торпедлив и на

ма да отстъпя от социалистическите

ките си убеждения...

За мене са неприложими тези дисциплини

настъпили наказания (поредните на

закона за пръвънение), защото аз съм

бунистичен нецирник, социалист,

устроител на учителски дружест

ва...

В началото на учебната 1897-98 г. е уволнен дългогодишен

учител на Чумерна, покрай

във външните си сили, жар и амбиции

за изпълнение на ремисти в

тържеството на комунистическа

документацията на ЦК по въпросите

на образоването и задачите, които

на Х конгрес на БКП ще по-

стави.

Изпълнението на

документацията на ЦК по въпросите

на образоването и задачите, които

на Х конгрес на БКП ще по-

стави.

Изпълнението на

документацията на ЦК по въпросите

на образоването и задачите, които

на Х конгрес на БКП ще по-

стави.

Изпълнението на

документацията на ЦК по въпросите

на образоването и задачите, които

на Х конгрес на БКП ще по-

стави.

Изпълнението на

документацията на ЦК по въпросите

на образоването и задачите, които

на Х конгрес на БКП ще по-

стави.

КНИГА ЗА СЪЗДАТЕЛЯ НА ТЪРНОВСКАТА КНИЖОВНА ШКОЛА

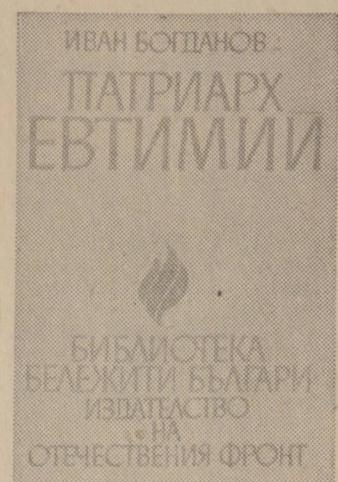
Интересът на Иван Богданов във Велико Търново, неговите съзатели и произведения с търновска тематика не е случаен. Като търновец не е един своя книга той отдава дан към родния град, към града-крепост на българщината през вековете. И нейната му книга, посветена на последния търновски патриарх, е ярко доказателство за родолюбието на писателя и за преклонението му пред титаните на нашата средновековна култура.

Още сполучливо избраното мото из произведенията на Евтимий „СЛАДЪК ОУБО НАСТОДИА ЖИЗНЬ НЪ БЕЗСЪМЪРТВЕ ВСАКОЕ СЛАДОСТ СЛАДЧАПШЕ“ е предназначено да върви между бурната епоха на Евтимий и нашите дни. То е ентизиран израз на Евтимиевите и авторовите разбирания за смисъла на човешкия живот, за ролята на великия личност, които поколенията уважават с ореол на бесъмъртието. Защити Евтимий Търновски е станал синоним на редък писателски талант, на далновиден общественик и реформатор, на духовен вожд на българите в трагичните дни на 1393 г. Затова името му се слави „на север до океана и на запад до Илиник“ по думите на неговия биограф Григорий Цамблак.

Парадоксално е, че в последните десетилетия от съществуването на Втората българска държава, в години на духовен съмт, когато туриците са стилизирани на Балкански полуостров и носят вандалско разорение и унищожение на всяка вида ценност, българската култура и конкретно българската литература достига блъсково развитие.

Изключително интензивният културен живот в страната пред последните десетилетия на XIV век, поглеждан от фон на горящата опасност прилича на сънне. То е толкова силно, че неговите лъчи проникват мрака на лет робски века, подхранват духовния живот на българите, за да ги изведат и наредят отново сред най-напредните културни народи.

Най-значителното и най-интересното явление в литературния

живот на страната в тази съдебносна епоха е Търновската книжовна школа, чийто създател е Евтимий Търновски. Неговата надарена личност и грандиозно литературно дело са били предмет на не едно изследване, привлечи са перото на един автор. До книгите на Христо Попов, Димитър Маринов, Стефан Цанков, Константин Величков, Васил Киселков, посветени на Евтимий Търновски, се нареджа и най-новата книга на Иван Богданов.

В книгата си авторът съмнява широко да очертава монголската културен живот в българските земи по времето на Иван Александър и Иван Шишман. Картината се допълва и от разказа за разпространените ереси.

Прави впечатление, че авторът отдале повече внимание на обществените прояви на Евтимий, а по-малко на книжовните му занимания. Като дава по принцип върна прещенка на неговата реформаторска дейност, той би трябвало по-подробно да се спре на оригиналните му литературни произведения и по-ярко да осветли градините, които поставя Евтимий. Макар на книжовната му дейност да е посветена самостоятелна глава, тя е очертана със сем недостатъчно. Малко е казано за посланието, житията и почти нищо не се говори за похвалните му слова. А преводачката и оригинална литература дейност на Евтимий Търновски заставя гайдомълко внимание.

Общите оценки за литературата на Евтимий като творец, за патриотичните тенденции в произведенията му, за изключителния му авторски акварел от изрази-

ни и поетични средства, по същество са правилни и верни. Но като че ли в книгата Евтимий — общественикът е изместил писателя, твореца, реформатора, създателя на литературни традиции, които много-бройните му последователи пречасят далече зад граница и утвърждават славата на Търновската книжовна школа в Румъния, Русия, Сърбия, Византия и другаде.

Натъквам се и на някои моменти, които не можем да отминем с мълчание. Работата е гам, че в някои изводи Иван Богданов е прекалено категоричен и поднася свои предположения като вече установени, безспорни истини без да ги съобщават никакви извори. Така например той пише: „Ако примерицир Цамблак (комуто се отдава прослава в Бориловия синодик) е баща на митрополит Киприан, то Киприан е чичо на Григорий Цамблак (стр. 233). Тази бележка на автора е съсем произволна. Никакъв свидетелствен привличали са перото на един автор. До книгите на Христо Попов, Димитър Маринов, Стефан Цанков, Константин Величков, Васил Киселков, посветени на Евтимий Търновски, се нареджа и най-новата книга на Иван Богданов.

В книгата си авторът съмнява широко да очертава монголската културен живот в българските земи по времето на Иван Александър и Иван Шишман. Картината се допълва и от разказа за разпространените ереси.

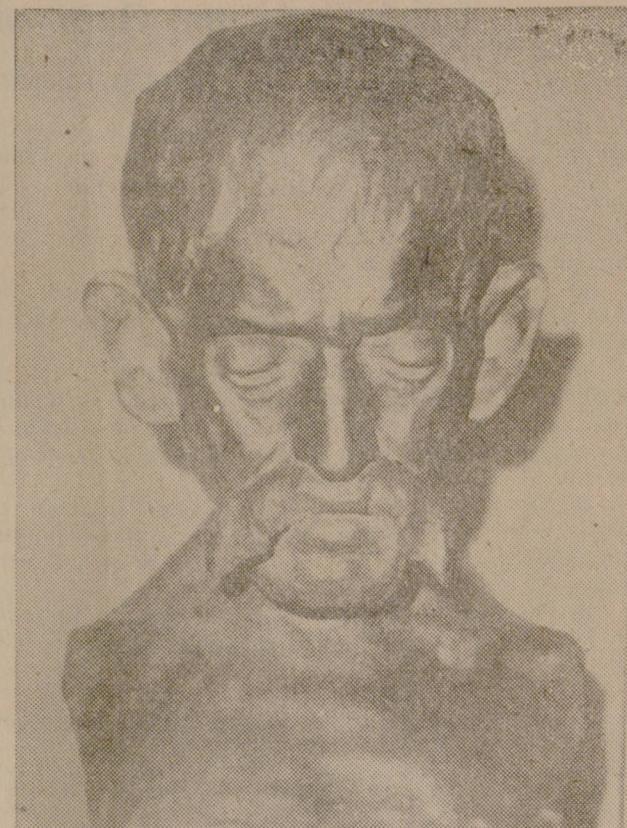
Прави впечатление, че авторът отдале повече внимание на Евтимий като братовчед на Киприан (стр. 98). Това също не може да бъде доказано. Спорно и необосновано е и твърдението на Богданов, че Григорий Цамблак е придружи Евтимий в заточението му и че е живял с него в Бачковския манастир.

Въпреки посочените и някои други неизвестни, неточности и преслени оценки Иван Богданов ни поднася една цена книга за патриарх Евтимий и неговото време. Тя излиза тъкмо навреме и може да се приеме като достоен дар за 600-годишнината на Търновската книжовна школа, чието начало е неизривно свързано с името и делото на Евтимий Търновски.

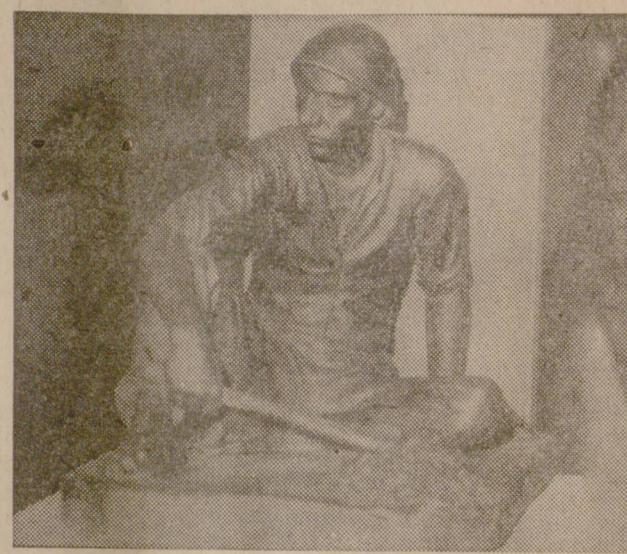
Невяна ДОНЧЕВА

асистент по стара българска литература във ВПИ „Братя Кирил и Методий“ — Велико Търново

ИЗ ИЗЛОЖБАТА НА КРЪСТЮ ПОПОВ

Глава на старец

Работник — трошач на чакъл — 1923 год.

По следите на нашата критика

„Да пазим паметниците на културата“

Под това заглавие поместихме критична бележка, че в окръга се рушат могили, калета и други недвижими паметници на културата, като напоследък такива случаи застъпиха от страна на механизаторите Закона за защита на паметниците на културата и неговото най-строго спазване.

„Малки ли са злоупотребите с „малкото радио“?“

По повод наша критична бележка по някои въпроси на програмната работа на радиовъзела на Самодоведе и използването на много частни съобщения от страна на местната пощенска станция, Ок-

тържийт съвет за изкуство и култура и Районната станция на съобщенията, като потвърждават изнесеното във вестника, ни уведомяват, че са взели мерки за отстраняване на досегашните слабости.

актьорът не беше се поддал на някои шумки, но евтини одобрения от страна на публиката, ако не беше се стремил ефектно да извади образа от цялото въздействие на спектакъла. С интелигентен и чувствителен поглед към психологията на учителя Стойчев Милён Колев търси широкия смисъл на взаимоотношенията на образа с останалите действуващи лица. С пестеливи и категорични изразни средства, с ясни оценки и вътрешни решения, убедителен той умеет да обобщава факти и да възчува на най-важните изводи на героя.

Актьорите в този спектакъл не са равнодушни към сценичният живот и идея на писателя. В съгласие с режисурата те торзат се престаряват в желание да си да следват ритъма на едно забързано действие. Но временните ги ангажират физическите усилия и излишните акции върху някои второстепенни лица. Малко са в спектакъла спокойните сцени, в които бихме могли да почвуваме ясната им и трезва оценка на състоянието в които изпадат, без да се премина в претенциозна многозначителност.

Тогава впечатленията ни биха били още по-задоволителни, а и в постановката са съмрите моменти, които умее да се възпроизведат.

„Той не показа гретата снимка с пръстите — отбелзя

Юлиан СЕМЬОНОВ

Седемнадесет миг от пралетта

в броята на хипотиците в последните дни на Втората световна война

24

„По-добре да умра — тъжно помисли Кет. — Това би било спасението. За малкия, за Юстас и за мене... Това е най-красивият, най-добрия изход за мене... Сърце мое — помисли тя жално, — защо си така издръжливо? — възкъса се. Или просто спи! Не може повече така...“

Кет се опита да продължи играта, че още е в безсъзнание, но лицето ѝ я издаваше: то отново оживя, не се подчиняваше на волята ѝ, защото в съседната стая момченчето продължаваше да реве.

— Стига, стига — каза Ролф, — което беше истината — беше истината, а сега започват женски номера. Нищо няма да излезе. Вие сте се пъхнали в мъжка работа, а фокусите тук не минават. Барбара, помогнете й да седне. Е! Отворете очи!

Кет не помръдна и не си отвори очите.

„По-добре да не бях идвала във съзнание — мислеше тя. — Защо е този ужас?“

— Добре — каза Ролф. — Оставете я, Барбара. Достатъчно е, че чуva. Сега ще повикам Хелмут и ще отворя прозореца. Тогава тя ще отвори очи, но вече ще бъде късно.

Кет не издържа и заплака.

— Е? — Запиши Ролф. — Намислихте ли?

Той сам я видя и я сложи на стола.

— Ше говорите ли?

— Трябва да помисля...

— Нямаме време за размисъл.

— Не зная какво да ви отговоря.. Нима искате да видите очи?

— Не. Искам да ми кажете истината.

— Казах всичко, което знаех.

— Аз ще ви помогна — каза Ролф. — За да не се чувствува предателка.

Той извади от джоба си снимката на Ширлиц и я показва на Кет така, че Барбара да не види лицето на шандартенфюйера.

— Е? Ясно ли е? Какъв смисъл има да мълчите?

— Кет мълчи.

— Ше говориш ли? — извади странично, пронизително закрещя Ролф и удари с юркук по края на масата та-ка, че извадка с изкуствени цветя подскочи. — Или ще мълчиш!

Влезе Хелмут с момченчето и Кет се протегна към него, но Ролф измъкна детето от ръцете на Хелмут, отвори прозореца и съмка одалото от момченчето. Кет искаше да се хвърли върху Ролф, но бедните на краката не я позволиха да направи това и тя падна, затърля към него по пода, крещеше страшно. Ролф също крещеше нещо и извади сърдечната си картичка.

— Позвънете на Ширлиц и го запитайте какво ново има?

Мюлер разпита, че за два-три часа Ролф ще приведе рускията да проговори. Ше докарат тук на очна ставка. Да — да, не — не. Той има оправдание: Проверката на фактите е дълъг на всеки контраразузнавач. Партийната на разпита на Ширлиц той също разигра достатъчно, щом само Ролф обработи рускията, Мюлер ще извади своите козове и ще наблюдава поведението на Ширлиц, до после ще го изправи лице срещу лице с пинистата.

— Сега — върна се в килията Мюлер. — Чакам тук едно съобщение.

Ширлиц повдигна рамене:

— Зашо трябваше да ме довеждат тук? Не можеше ли да говорим в кабинета ви?

— Тук е спокойно. Ако всичко съврши така, както искаш — ще се върнем заедно и всички ще знаят, че ние с вас сме се занимавали с дело, което засяга моето ведомство.

Мюлер бавно извади от вътрешния джоб един син плик и съсредоточено загледа Ширлиц.

— Ето — каза Мюлер, като извади от синия плик три дакталоскочни отпечатъци — виждате колко е забавно. Тези пръстчета — той подаде на Ширлиц първата снимка — ние намерихме върху оазиса чаща, която вие напълнихте с вода и подадохте на нещастния, глупавия и доверчивия Холтоф. Тези пръстчета — Мюлер извади втората снимка като коз от колода карти — ние намерихме.. къде мислите...

— Монте пръсти могат да се намерят в Холандия — каза Ширлиц, — в Мадрид, Токио, Анкара.

— И още къде?

— Мога да си спомня, но ще са ми необходими около петнадесет часа, не по-малко и ние ще изтървем не само обеда, но и вечерята...

— Нищо, аз съм готов да погладувам. Впрочем, възите югии сматрат глада за едно от най-ефикасните лекарства и предицат, че венерическите болести светът няма да лекува с биомидини, а с едноседмично гладуване... Е, спомнихте ли си?

— Ние водим безцелен разговор. Ако съм арестувана — и вие официално ме уведомите за това — ще започна да отговарям, на вашите въпроси като арестуван. Ако не съм арестувана, няма да ви отговарям.

— „Няма да ви отговарям“ — повтори Мюлер думите си.

Той погледи часовника: ако беше влязъл Ролф, той би започнал с представителя, но Ролф все още го нямаше, затова Мюлер каза:

— Ако обичате, постарате се стено графски точно да правили след телефонния разговор от стаята за специални възки, където достъпът категорично е забранен за всички!

— Той не показа гретата снимка с пръстите — отбелзя Ширлиц. — Значи той има още нещо. Значи, трябва да се дадат съвет